

1 Welkom bij LabType's Help

Inleiding

In deze help vind je de informatie die bij de installatie van LabType op je systeem gezet is.

Klik hier voor informatie over het gebruik van deze help. (Section 2.1)

Klik hier voor een inleidende uitleg over de werking en het gebruik van LabType. (Section 2.2)

[Klik hier voor de meest recente informatie over LabType op internet.](#)

Inhoudsopgave

- **Algemene informatie (Section 2)** - inleiding, recente wijzigingen, contact- en abonnementsinformatie
- **Onderhoud producten (Section 3)** - invoeren, wijzigen en verwijderen
- **Onderhoud analyses (Section 4)** - invoeren, wijzigen en verwijderen
- **ProType (Section 5)** - instellen, samenwerking, analysegegevens importeren
- **Onderhoud algemeen (Section 7)** - database
- **Instellingen (Section 6)** - onderhoud productsoorten, verpakkingen, eisen en normen, algemene instellingen

2 Algemene Informatie

Inleiding

In dit hoofdstuk vind je algemene informatie over LabType.

Inhoudsopgave

- **Uitleg over het gebruik van deze help (Section 2.1)**
- **Inleiding over de werking en het gebruik van LabType (Section 2.2)**
- **Het hoofdscherm met bedieningselementen (Section 2.3)**
- **Contactinformatie (Section 2.5)**
- **Abonnementsinformatie (Section 2.6)**
- **Recente wijzigingen (on-line documentation)**

2.1 Inleiding Help

Inleiding

In deze help vind je alle informatie over LabType. Kijk op www.prototype.nl voor de meest recente informatie.

Help oproepen

Om deze Help op te roepen vanuit LabType zijn er verschillende mogelijkheden. Als je dit vanuit een bepaald venster doet zal LabType proberen om de bij dat venster horende helppagina te tonen. Is dat niet van toepassing dan wordt de inhoud van de help getoond.

- Druk op **F1**.
- Klik op de **?**-knop in de titelbalk van een venster (indien aanwezig).
- Klik op de **help** knop (indien aanwezig).

Daarnaast kun je de help altijd buiten het programma om oproepen. Als er een uitgebreide installatiemethode voor LabType uitgevoerd is zul je onder *Start* → *Programma's* → *Old Bike Soft* een snelkoppeling naar de help vinden. Als laatste mogelijkheid kun je het helpbestand `LabType.chm` zelf opzoeken en openen.

Inhoudsopgave

Elk hoofdstuk wordt aangegeven door of . Klik op of links van het boek om dat stuk van de boomstructuur te openen of te sluiten. Je kunt in plaats daarvan ook dubbelklikken op de naam van een hoofdstuk. Klik vervolgens op de naam van een titel om de informatie daarin te lezen.

Snelkoppelingen

In de teksten komen veelvuldig snelkoppelingen voor. Deze worden aangegeven door een andere kleur: **zo is dit een snelkoppeling**. Als je de muis er boven houdt verandert de snelkoppeling van kleur en wordt onderstreept. Klik er op om naar de betreffende informatie te gaan. Om terug te gaan naar de pagina waar je was klik je op de knop *Terug* boven in het venster.

Meer informatie op het scherm

Om de help goed te bekijken kun je dit venster het best maximaliseren: klik op rechtsboven.

Suggesties

De auteur stelt suggesties voor deze help altijd op prijs. Zie je fouten of andere onvolkomenheden: laat het even

weten via **LabType's mailing list (Section 2.5)**.

Abonnement

LabType is alleen volledig te gebruiken met een abonnement. Klik **hier (Section 2.6)** voor meer informatie.

2.2 Inleiding LabType

Inleiding

LabType is een programma om een statistische analyse uit te voeren op steekproefmonsters van eigen bereidingen in de openbare apotheek. Er kunnen allerlei soorten analyses in LabType ingevoerd worden. In de openbare apotheek zal de meest gebruikte waarschijnlijk Analyse Gewichtsspreiding zijn. Deze analyse (voor capsules, poeders, tabletten en zepillen) wordt door LabType beoordeeld op basis van LNA Normen en Farmacopee Eisen. Voor andere analyses kunnen geen normen of eisen ingevoerd worden: deze worden alleen geregistreerd.

Het hoofdscherm

In het hoofdscherm van LabType, dat verschijnt na opstarten van het programma, zitten verschillende bedieningselementen. Een uitgebreide uitleg vind je **hier (Section 2.3)**. Na een eerste installatie van LabType kent het programma nog geen producten, alleen een aantal standaard productsoorten zoals capsules en poeders. Je begint daarom als eerste met het invoeren van producten.

Analyses invoeren

Nadat er producten in LabType ingevoerd zijn kun je aan de kernactiviteit van LabType beginnen: het invoeren van steekproefmonsters en het laten beoordelen daarvan. De resultaten kun je ook **grafisch (Section 2.3.2)** bekijken.

LabType zal een Analyse Gewichtsspreiding beoordelen op basis van de hierboven genoemde eisen en normen. Standaard heeft LabType beoordelingsgegevens aan boord voor capsules, poeders, tabletten en zepillen. Op basis van het ingegeven theoretische gewicht, de chargegrootte en een minimum aantal steekproefmonsters berekent LabType verschillende statistische grootheden en geeft aan of een product uiteindelijk *goed-* of *afgekeurd* wordt. Voor andere analyses dan Analyse Gewichtsspreiding worden de gegevens alleen geregistreerd. LabType berekent vervolgens een gemiddelde van de steekproef, de standaarddeviatie en de relatieve standaarddeviatie.

Analyse Gewichtsspreiding

De voor de openbare apotheek belangrijkste analyses is Analyse Gewichtsspreiding. Hiervoor worden minimaal zes maar beter tien steekproefmonsters uit een charge genomen en gewogen. De gewichten van de monsters worden, meestal samen met het gewicht van een lege verpakking, in LabType ingevoerd waarna het programma de charge op basis van LNA Normen beoordeelt. Naast de LNA normen (zie *Recepteerkunde*) kan een charge ook beoordeeld worden op de Farmacopee Eisen. Daarvoor zijn minimaal 20 monsters nodig.

LNA Normen

De LNA Normen waarop een steekproef beoordeeld wordt bestaan uit de *afwijking van het theoretisch gewicht* en de *relatieve standaarddeviatie*. Zodra één van deze twee berekende gegevens buiten de norm valt wordt de charge afgekeurd. Met behulp van deze twee normen kan een goede gewichtsbeoordeling van een charge uitgevoerd worden: uit de *afwijking van het theoretisch gewicht* blijkt bijvoorbeeld of er tijdens de bereiding (te veel) materiaal verloren is gegaan en uit de *relatieve standaarddeviatie* blijkt of het materiaal evenredig over alle eenheden verspreid is.

Of elke eenheid de juiste hoeveelheid werkzame stof bevat is een ander verhaal. Om dat vast te stellen moeten gehaltebepalingen uitgevoerd worden. Maar uitgaande van een goede menging van de grondstoffen kan met behulp van de LNA Normen in elk geval beoordeeld worden of de bereiding *lege artis* is uitgevoerd.

Farmacopee eisen

De Farmacopee stelt dat na het nemen van een steekproef van 20 monsters er maximaal twee meer dan een bepaald percentage af mogen wijken van het steekproefgemiddelde en geen enkel steekproefmonster meer dan twee keer dat

percentage. Het percentage verschilt per preparaat en per gewichtsklasse. Omdat de afwijking ten opzichte van het steekproefgemiddelde (en niet ten opzichte van het theoretisch gewicht) berekend wordt is de waarde van deze controle beperkt. Zo kun je bijvoorbeeld capsules maken die twee keer te zwaar maar wel netjes bereid zijn. Zo'n charge zal dan aan de Farmacopee Eis voldoen.

Beoordelen

In veel gevallen zullen er minder dan 20 steekproefmonsters genomen worden waardoor er niet op de eis van de Farmacopee gecontroleerd kan worden. Maar als de steekproef al voldoet aan de LNA normen is het hoogst onwaarschijnlijk dat ze niet aan de Farmacopee eis voldoet. Wordt een steekproef (net) afgekeurd op basis van de LNA normen dan kan het zinvol zijn aan te vullen tot 20 monsters en het beoordelingsresultaat opnieuw te bekijken. Voldoet de steekproef nu niet aan de LNA normen of de Farmacopee eis dan is het verstandig de charge af te keuren en in zijn geheel te verwerpen.

Statistiek en grafieken

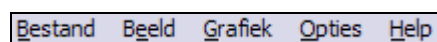
Zodra uit de ingevoerde gegevens een standaarddeviatie te bereken is kan LabType de steekproefgegevens in fraaie binomiaalgrafieken weergeven. Wat daarmee gedaan wordt is geheel ter beoordeling van de gebruiker. Achtergrondinformatie over het gebruik van statistische gegevens bij de beoordeling van farmaceutische bereidingen is te vinden in het boek *Recepteerkunde*.

2.3 Het hoofdscherm

Inleiding

Het hoofdscherm van LabType verschijnt na opstarten en kent verschillende bedieningselementen: het menu, de werkbalk, de productlijst en het resultaatvenster. Het laatste venster kent verschillende weergaven zoals **productoverzicht (Section 2.3.3)**, **analysehistorie (Section 2.3.1)** en **analysegrafiek (Section 2.3.2)**. Zie voor details over het instellen van de verschillende bedieningselementen aan je eigen wensen onder **Onderhoud → Gebruikersinterface (Section 7.2)**.

Het menu

Bestand menu

Database

Een uitgebreide uitleg hierover vind je **op deze pagina (Section 7.1)**.

ProType databases

Met deze functie bepaal je welke gegevens uit ProType in LabType ingelezen kunnen worden. Deze worden gebruikt bij de invoer of het onderhoud van een product in LabType.

Als je *Bestand → ProType databases* kiest krijg je een venster dat uit twee gedeelten bestaat. In het **bovenste deel** worden de ProType databases getoond die op het systeem geïnstalleerd én bij ProType in gebruik zijn. Klik in de kolom *Gebruik* op een regel om met *Ja* of *Nee* in te stellen of een bepaalde ProType database in LabType gebruikt mag worden. In het **onderste deel** vind je een lijst van alle farmaceutische vormen die in de ingeschakelde databases aanwezig zijn. Ook hier kun je in de kolom *Gebruik* op een regel klikken om met *Ja* of *Nee* aan te geven of CBV's van een bepaalde farmaceutische vorm al dan niet in LabType gebruikt kunnen worden.

Product functies

Een uitleg hierover vind je **in dit hoofdstuk (Section 3)**.

Analyse functies

Een uitleg hierover vind je **in dit hoofdstuk (Section 4)**.

Pagina-instelling en Afdrukken

Deze functies zijn nog niet actief.

Beeld menu

Met het vinkje voor productlijst, werkbalk of statusbalk bepaal je of het betreffende bedieningselement zichtbaar is. Zo kun je ze alle drie weghalen waardoor het resultatenvenster meer ruimte op het scherm krijgt en bijvoorbeeld een grafiek in volle glorie is te bekijken.

Grafiek menu

Zie de pagina **Analyse Grafieken (Section 2.3.2)** voor uitleg.

Opties menu

De functies in dit menu worden op een **andere plek (Section 6)** in de help uitgelegd. Klik op **productsoorten (Section 6.5)**, **verpakkingen (Section 6.4)**, **eisen en normen (Section 6.3)**, **analysesoorten (Section 6.2)** of **instellingen (Section 6.1)** voor specifieke informatie.

Help menu

De keuzemogelijkheden hier spreken voor zich.

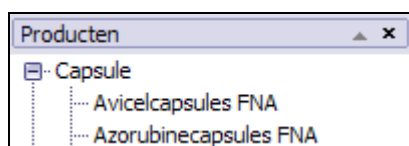
De werkbalken

De belangrijkste menufuncties van LabType zijn in de standaard werkbalk ondergebracht om ze sneller te kunnen selecteren. De werkbalk kun je verplaatsen naar een plek die je het handigste vindt: sleep de balk met behulp van de *gripper* (het geribbelde deel aan het begin van de werkbalk) naar de gewenste plaats. Je kunt de werkbalk naar eigen inzicht aanpassen door op het kleine pijltje te klikken dat aan het einde van de werkbalk te vinden is. Kies dan *Aanpassen*. Door knoppen vanaf het tabblad *Opdrachten* naar de werkbalk te slepen, of andersom, kun je knoppen toevoegen en verwijderen.

Naast de standaard werkbalk is er ook een werkbalk voor grafieken. Zie de pagina **Analyse Grafiek (Section 2.3.2)** voor uitleg.

De productlijst

Dit venster kun je sluiten door op het kruisje te klikken. Je brengt de productlijst weer in beeld via *Beeld* → *Productlijst*. Door het venster aan de titelbalk ervan te verslepen kun je het verplaatsen.

Het resultaatvenster

Afhankelijk van de selectie in de productlijst en het tabblad onder in het hoofdscherm kan het resultaatvenster verschillende gegevens weergeven:

- **Overzicht producten (Section 2.3.3)**
- **Analyse historie (Section 2.3.1)**
- **Analyse grafieken (Section 2.3.2)**

De statusbalk

In deze balk, helemaal onderaan LabType's hoofdvenster, staan een aantal velden. In het linkerveld worden verschillende teksten getoond zoals uitleg over een menu- of knopfunctie (als je daar even de muis boven stil houdt) of over de actie waar LabType op het moment mee bezig is. Daarna volgen twee velden met getallen: het eerste toont het aantal analyses en het tweede het aantal monsters dat onder de huidige selectie valt. Als laatste twee velden met indicatoren voor de *Caps Lock* en de *Num Lock* toets.

2.3.1 Analyse Historie

Inleiding

Dit venster wordt getoond als in de productlijst (links in het hoofdscherm) een individueel product onder een productgroep gekozen is en als in het rechtervenster van het hoofdscherm het tabblad *Overzicht* geselecteerd is.

Gegevens

In het resultaatvenster worden een aantal charge- en analysegegevens van de ingevoerde analyses getoond. Klik op een regel om deze gegevens te wijzigen. In de werkbalk kun je met behulp van twee selectielijsten aangeven welke soort analyse getoond moet worden en voor welke mutatieparafen.

2.3.2 Analyse Grafieken

Inleiding

Dit venster wordt getoond als in het rechtervenster van het hoofdscherm het tabblad *Grafiek* geselecteerd is. Wat de grafiek toont wordt bepaald door de selectie in de productlijst (een individueel product of een productgroep) en in het grafiekmenu respectievelijk de werkbalk.

NB: Geïmporteerde analyses gewichtsspreiding worden zonder verdere melding overgeslagen en niet in grafieken getoond.

Getallen en wat je er mee kunt

Zodra je een aantal getallen in een programma ingevoerd hebt kunnen er vele dingen uit berekend worden. LabType is een hulpmiddel om die gegevens te berekenen en kan allerlei parameters tonen. Het gebruik van die parameters bij de goed- of afkeuring ervan blijft een zaak van de gebruiker. Achtergrondinformatie daarover is te vinden in het boek *Recepteerkunde*.

Menu Grafiek en de werkbalk

De meeste functies voor grafieken vind je zowel in het menu *Grafiek* als in de werkbalk. Om de betekenis van de knoppen snel te zien laat je de muisaanwijzer even boven een knop hangen. LabType toont een korte omschrijving van de knopfunctie en in de statusbalk onderin een uitgebreidere omschrijving.

Soort grafiek

Je kunt kiezen uit twee soorten grafieken: een binomiaal grafiek en een grafiek op chargedatum. Voor een binomiaal grafiek zijn over het algemeen wat meer steekproeven respectievelijk steekproefmonsters nodig. Bij *Analyse Gewichtsspreiding* zijn de steekproefwaarden omgerekend naar een percentage ten opzichte van het theoretisch gewicht (= 100%), bij alle andere analysesoorten worden direct de ingegeven waarden gebruikt. Alle grafieken worden automatisch geschaald aan de hand van de ingegeven steekproefwaarden. De schaling kan enigszins beïnvloed worden door de instellingen bij de betreffende **analysesoort (Section 6.2)**.

Binomiaal grafiek

Bij deze soort grafiek staat op de X-as de steekproefwaarde en op de Y-as de frequentie. LabType berekent deze waarden door voor elke analyse uit de ingevoerde monsters de standaarddeviatie te berekenen. Bij die berekening wordt automatisch het aantal vrijheidsgraden ingesteld: $n-1$ als het aantal monsters kleiner is dan de chargegrootte en n als het aantal monsters gelijk is aan de chargegrootte. Uit de standaarddeviatie wordt de bijbehorende binomiaalcurve berekend. Als er te weinig gegevens beschikbaar zijn om de grafiek te berekenen geeft LabType een melding.

Grafiek op chargedatum

Bij deze soort grafiek staat op de X-as de chargedatum en op de Y-as de steekproefwaarde.

Soort analyse

In deze selectiebox worden alleen de analysesoorten getoond die voor de geselecteerde producten of het geselecteerde product gevonden zijn. Als een bepaalde analysesoort niet gekozen kan worden is er ook geen analyse van die soort ingevoerd. Klik op het pijltje rechts in de box om een andere analysesoort te selecteren.

Mutatieparaaf

In deze selectiebox worden alleen de initialen getoond die voor de geselecteerde producten of het geselecteerde product gevonden zijn. Als bepaalde initialen niet gekozen kunnen worden is er ook geen analyse onder die initialen ingevoerd. Klik op het pijltje rechts in de box om andere initialen te selecteren.

Functies voor binomiaal grafieken

Curven weergeven

Deze knop of de knop *Steekproefwaarden weergeven* moet altijd geselecteerd zijn, anders kunnen er geen gegevens getoond worden. Als je deze optie selecteert tekent LabType een binomiaalcurve voor elke analyse.

Steekproefwaarden weergeven

Deze knop of de knop *Curven weergeven* moet altijd geselecteerd zijn, anders kunnen er geen gegevens getoond worden. Als je deze optie selecteert tekent LabType een punt op het scherm voor elk steekproefmonster.

Curve totaalgemiddelde

Selecteer deze optie om een binomiaalcurve te tekenen die berekend is uit de standaarddeviatie van alle steekproefmonsters.

Curve steekproefgemiddelden

Selecteer deze optie om een binomiaalcurve te tekenen die berekend is uit de standaarddeviatie van alle steekproefgemiddelden.

Functies voor grafieken op chargedatum

Lijn steekproefgemiddelden

Selecteer deze optie om een lijn te tekenen die alle steekproefgemiddelden met elkaar verbindt.

Functies voor alle soorten grafieken

Lijn totaalgemiddelde

Selecteer deze optie om een lijn te tekenen die het gemiddelde van alle steekproefmonsters aangeeft.

Lijnen 95% betrouwbaarheidsinterval

Selecteer deze optie om het 95% betrouwbaarheidsinterval om bij binomiaalgrafieken het 95% betrouwbaarheidsinterval van elke curve weer te geven, of bij grafieken op chargedatum het 95% betrouwbaarheidsinterval rond de *lijn totaalgemiddelde*.

Standaardinstellingen

Selecteer deze keuze om alle instellingen van de grafiek terug te zetten naar de standaardwaarden. Dat zijn zowel de instellingen onder *Opties* -> *Instellingen* als de knoppen in het menu *Grafiek* respectievelijk op de werkbalk.

2.3.3 Overzicht Producten

Inleiding

Dit venster wordt getoond als in de productlijst (links in het hoofdscherm) een productgroep zoals *capsule* of *tablet* gekozen is.

Gegevens

In het overzicht worden de producten getoond die onder de geselecteerde productgroep vallen samen met een aantal algemene gegevens zoals het aantal analyses, de laatste chargedatum, de laatste mutatedatum en de verpakking. Klik op een regel om de bijbehorende analyses te zien.

2.4 Afdrukken

Inleiding

In LabType kunnen allerlei gegevens zoals overzichtslijsten, analyserapporten en grafieken afgedrukt worden. Het algemene principe van afdrukken is: selecteer het item dat je af wilt drukken en toets **Ctrl-P** of klik op de printknop in de werkbalk of kies *Bestand* → *Afdrukken van*.

Afdrukmogelijkheden

Overzicht producten binnen een productsoort

Selecteer het tabblad *Overzicht*, dan de gewenste productsoort (b.v. *Capsule*) en toets **Ctrl-P**.

Overzicht analyses van een bepaald product

Selecteer het tabblad *Overzicht*, dan het gewenste product (b.v. *Avicelcapsules*) en toets **Ctrl-P**.

Je kunt een selectie uit de analyses maken door in de werkbalk eerst een bepaalde analysesoort en/of een bepaalde mutatieparaaf te selecteren.

Analyserapport

Selecteer het tabblad *Overzicht*, dan het gewenste product en klik op de gewenste analyse. Het venster *Analyserapport* verschijnt. Klik op de knop *Afdrukken*.

Je kunt het rapportvenster overslaan door de muis even boven de af te drukken analyse te laten hangen zodat de regel geselecteerd wordt en dan **Ctrl-P** te toetsen.

Grafieken

Selecteer het tabblad *Grafiek* en dan de gewenste productsoort of het gewenste product. Selecteer in de werkbalk *Grafiek* een analysesoort en toets **Ctrl-P**.

2.5 Contactinformatie

Vragen?

Bij vragen over LabType is deze help de aangewezen weg. Kom je er daar niet meer uit, stuur dan een [mailtje naar de](#)

[helpdesk](#) met een duidelijke omschrijving van het probleem.

2.6 Abonnementen

Inleiding

LabType kan alleen gebruikt worden op PC's waar een werkende installatie van de KOMBI/rom aanwezig is. Wanneer je geen abonnement hebt kan LabType niet gebruikt worden. [Klik hier om een abonnement aan te vragen](#).

LabType met abonnement

Met een abonnement kun je LabType volledig gebruiken wanneer aan **alle drie** de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- De KOMBI/rom software is geïnstalleerd en werkt correct.
- Er is permanent een geldige KOMBI/key beschikbaar.
- Er is permanent een recente versie van de KOMBI/rom CD benaderbaar.

Met andere woorden: wil je LabType op een bepaalde PC gebruiken dan moet je de KOMBI/rom software op kunnen starten en gegevens van de KOMBI/rom kunnen benaderen.

De KOMBI/key

Alle informatie over de KOMBI/rom, de KOMBI/key en het aanvragen van een KOMBI/key vind je op de [KOMBI/site](#). Daar kun je je overigens ook aanmelden voor een abonnement op LabType: kies *Contact* → *ApoTools* → *LabType*.

Aanmelden voor een abonnement

Abonnementen kunnen uitsluitend afgesloten worden door schriftelijke aanmelding (e-mail, fax of post) of door aanmelding op de [KOMBI/site](#). Betaling kan alleen plaatsvinden via automatische incasso. Klik [hier](#) om een aanmeldingsformulier in te vullen. Na aanmelden worden je abonnementsgegevens per eerstvolgende gelegenheid op de KOMBI/rom opgenomen. Zodra die KOMBI/rom verschijnt kun je LabType op abonnementsbasis gebruiken.

3 Onderhoud Producten

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het onderhoud van producten behandeld. Dit vindt plaats via het *Bestand* menu of via de knoppen op de werkbalk.

Inhoudsopgave

- Een nieuw product invoeren (Section 3.1)
- Productgegevens wijzigen (Section 3.2)
- Een product verwijderen (Section 3.3)

3.1 Nieuw product invoeren

Procedure

Een nieuw product voer je in door in de werkbalk op de knop *Nieuw Product* te klikken of via *Bestand* → *Nieuw product*. Je krijgt een invoervenster in beeld waarin een aantal gegevens ingevuld moeten worden. Hetzelfde venster verschijnt als je de productgegevens wilt **wijzigen (Section 3.2)**. Nieuwe productsoorten voeg je toe via **Opties** → **Productsoorten (Section 6.5)**.

Gegevens invullen

Zorg dat alle gegevens direct correct ingevuld worden. Niet alles kan later gewijzigd worden.

Productnaam

Je kunt de productnaam zelf invullen of, als ProType ook geïnstalleerd is, op de knop ProType klikken om een productnaam uit een ProType database te selecteren.

ProType

Klik op ProType om de gegevens van een bestaand chargebereidingsvoorschrift in een ProType database, samen met de juiste verpakking, over te nemen in LabType. Pas zonodig eerst de te gebruiken databases en te tonen productsoorten aan via **Opties** → **Externe gegevens** → **ProType databases instellen (Section 5.1)**.

Soort Product

Vul de juiste productsoort in. Als je het product definitief ingevoerd hebt door op *OK* te klikken kan deze later niet meer veranderd worden. Na het kiezen van een andere productsoort wordt het minimum aantal te nemen monsters voor Analyse Gewichtsspreiding en de lijst met verpakkingen automatisch aangepast.

Eenheid

Als je de productsoort verandert wordt automatisch de bijbehorende standaardeenheid geselecteerd. Wil je een afwijkende eenheid selecteer dan eerst de productsoort en daarna de eenheid. Als er een ProType CBV geselecteerd is neemt LabType altijd de charge-eenheid uit het CBV over.

Monsters gewichtsspreiding

Vul hier het minimum aantal te nemen steekproefmonsters voor Analyse Gewichtsspreiding in. Het daadwerkelijk in te vullen aantal kan hoger uitvallen: zie voor een uitgebreide uitleg **Opties** → **Instellingen (Section 6.1)**, onder *Afwijkend aantal monsters*. Dit veld kan alleen ingevuld worden als onder **Opties** → **Instellingen (Section 6.1)** de keuze *Afwijkend aantal monsters* op *Ja* staat én als het minimum aantal monsters bij de productsoort ongelijk aan 0 is.

Verpakking

Na het kiezen van een productsoort kun je hier uit de bij de productsoort horende verpakkingen kiezen. Als de productsoort geen of maar één verpakking kent kun je niet kiezen. Een verpakking kan later niet meer gewijzigd worden: daardoor zouden de ingegeven analyseresultaten niet meer met elkaar vergeleken kunnen worden.

3.2 Productgegevens wijzigen

Procedure

Productgegevens zijn te wijzigen door eerst een product in de productlijst te selecteren. Vervolgens klik je in de werkbalk op de knop *Productgegevens* of kies je *Bestand* → *Productgegevens*. Je krijgt hetzelfde invoervenster in beeld als bij invoer van een **nieuw product (Section 3.1)**.

Gegevens aanpassen

Met uitzondering van de productsoort (en het aantal monsters voor Analyse Gewichtsspreiding als dat niet geactiveerd is via **Opties** → **Instellingen (Section 6.1)**) kun je alle gegevens wijzigen. De wijzigingen worden definitief opgeslagen als je op *OK* klikt.

ProType

Je kunt de gegevens van een product (inclusief de juiste verpakking) ook uit ProType databases halen, als die tenminste op je systeem geïnstalleerd zijn en er een abonnement op ProType is. Pas zonodig eerst de te gebruiken databases en productsoorten aan via *Bestand* → *ProType databases*.

3.3 Product verwijderen

Procedure

Je kunt een product verwijderen door het eerst in de productlijst te selecteren. Vervolgens klik je in de werkbalk op de knop *Verwijder product* of kies je *Bestand* → *Product verwijderen*. LabType vraagt dan nog éénmaal om bevestiging. Klik je op *OK* dan wordt het product verwijderd.

Verwijderen is verwijderen!

Bij het verwijderen van een product worden vanzelfsprekend ook alle bijbehorende analyses verwijderd. Het verwijderen van een product en de bijbehorende analyses is **niet** terug te draaien (behalve natuurlijk door het terugzetten van een backup).

4 Onderhoud Analyses

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het onderhoud van analyseresultaten behandeld. Dit vindt plaats via het *Bestand* menu, via de knoppen op de werkbalk of door op een bestaande analyse te dubbelklikken.

Inhoudsopgave

- Een nieuwe analyse invoeren (Section 4.1)
- Analyseresultaten wijzigen (Section 4.2)
- Een analyse verwijderen (Section 4.3)
- Analyses herberekenen (Section 4.4)

4.1 Nieuwe analyse invoeren

Procedure

Een nieuwe analyse voer je in door eerst het betreffende product te selecteren. Vervolgens klik je in de werkbalk op de knop *Nieuwe Analyse* of kies je *Bestand* → *Nieuwe analyse*. Als je meerdere analysesoorten geactiveerd hebt moet er daar eerst eentje uit gekozen worden. Vervolgens krijg je het bij de analyse horende invoervenster te zien. Een deel van de hieronder aangegeven velden is alleen in het invoervenster voor Analyse Gewichtsspreiding beschikbaar.

Gegevens invullen

Zolang een veld nog niet correct of volledig ingevuld is zal de omschrijving van het veld in rood worden aangegeven. Onder *Status* kun je zien wat er nog ingevoerd moet worden. Het venster kan niet met *OK* afgesloten worden zolang de gegevens niet compleet zijn.

Na het invullen van een veld ga je met *Enter* naar het volgende veld.

Alle gegevens kunnen later nog gewijzigd worden.

Chargedatum

Vul de datum in waarop het product gemaakt is, niet de datum waarop de analyse uitgevoerd is.

Chargenummer

Vul het chargenummer in van de bereiding waarop de steekproef is uitgevoerd.

Chargegrootte

Vul de chargegrootte in van de bereiding waarop de steekproef is uitgevoerd.

Theoretisch gewicht inhoud (alleen Analyse Gewichtsspreiding)

Bereken het theoretisch gewicht van de inhoud van één steekproefmonster en vul dit in. Het theoretisch gewicht is gelijk aan het totaal gewicht van alle gebruikte grondstoffen gedeeld door het bereide aantal eenheden.

Aanvullende informatie

Het theoretisch gewicht moet berekend zijn op dezelfde eenheid als het steekproefmonster. Dat hoeft niet altijd gelijk te zijn aan de kleinste bereidingseenheid. Bij capsules worden steekproefmonsters van één capsule genomen, daarom moet het theoretisch gewicht ook op één capsule gebaseerd zijn. Bij zepillen worden steekproefmonsters per strip genomen, het theoretisch gewicht moet in dat geval ook per strip berekend zijn.

Gewicht lege verpakking (alleen Analyse Gewichtsspreiding)

Vul het gewicht van de verpakking in die één steekproefmonster omhult.

Steekproefmonsters (n=x) invoeren

Hier vul je achter elkaar het gewicht van de steekproefmonsters in. Sluit elke invoer af door op **Enter** te drukken. Het getal achter **n=** geeft aan hoeveel monsters er minimaal ingevoerd moeten worden. Een ingevuld monster wordt aan de lijst toegevoegd. Je kunt een fout ingevoerd getal verwijderen door de betreffende regel in de lijst te selecteren en op **Verwijderen** te klikken.

Gegevens verwijderen

Je kunt op twee manieren gegevens verwijderen: één steekproefmonster of het gehele venster wissen. Klik in de lijst op het steekproefmonster dat je wilt verwijderen. De knop **Verwijder** wordt nu actief en kan gebruikt worden. Daarnaast kun je altijd op de knop **Wis venster** klikken om alle gegevens in het invoervenster te wissen.

Resultaten

Zodra alle gegevens ingevoerd zijn worden de knoppen **Details** en **OK** actief. Onder **Status** wordt het beoordelingsresultaat weergegeven, berekend volgens de LNA-normen zowel als de Farmacopee-eisen.

Details bekijken

Klik op **Details** om gedetailleerde gegevens van de beoordelingsberekening te bekijken. Je sluit dat venster door op het kruisje te klikken of op **Esc** te drukken.

Annuleren

Als je op **Annuleren** klikt worden alle ingevoerde gegevens direct verworpen en het venster gesloten.

Opslaan

Klik op **OK** om de ingevoerde gegevens op te slaan en het venster te sluiten.

4.2 Analyse wijzigen

Procedure

Analysegegevens zijn te wijzigen door de betreffende regel in de lijst te selecteren en op de knop **Wijzig analyse** te klikken. Bij originele Labtype analyses krijg je hetzelfde invoervenster in beeld als bij invoer van een **nieuwe analyse (Section 4.1)**. Bij sommige geïmporteerde analyses kan alleen de goedkeuringsstatus veranderd worden.

Gegevens aanpassen

Originele analyses

Je kunt alle gegevens wijzigen. LabType stelt dezelfde berekeningseisen als bij invoer van een nieuwe analyse, je kunt het venster dus niet met **OK** sluiten als je gegevens verwijdert waardoor de invoer niet meer compleet is. Wijzigingen worden definitief opgeslagen als je op **OK** klikt. Klik op **Annuleren** om de aanpassingen te verwerpen en de oorspronkelijk ingevoerde gegevens te behouden.

Geïmporteerde analyses gewichtsspreiding

Van geïmporteerde analyses gewichtsspreiding kan alleen de status worden veranderd in *Goedgekeurd*, *Afgekeurd* of *Onbekend*.

4.3 Analyse verwijderen

Procedure

Je kunt een analyse verwijderen door deze eerst in de lijst te selecteren. Vervolgens klik je in de werkbalk op de knop *Verwijder analyse* of kies je *Bestand* → *Analyse verwijderen*. LabType vraagt dan nog éénmaal om bevestiging. Klik je op *OK* dan wordt het analyseresultaat verwijderd.

Verwijderen is verwijderen!

Bij het verwijderen van een analyse worden de gegevens direct verwijderd. Het verwijderen is **niet** terug te draaien (behalve natuurlijk door een backup van de database terug te zetten!)

4.4 Analyses herberekenen

Inleiding

Als je eisen of normen veranderd hebt waaraan producten moeten voldoen kan het noodzakelijk zijn de al aanwezige analyseresultaten opnieuw te laten berekenen. Dat kan door ze één voor één **op te roepen (Section 4.2)**, maar handiger is het ze allemaal in één run opnieuw te berekenen.

Procedure

Kies *Bestand* => *Analyses herberekenen*. Je krijgt een waarschuwing in beeld dat **alle** aanwezige analyses omgerekend gaan worden en de vorige berekeningsresultaten overschreven zullen worden. Als dit inderdaad je bedoeling is klik dan op *Ja*. LabType geeft nog een waarschuwing, namelijk dat de actie niet teruggedraaid kan worden. Dit is de laatste kans om de herberekening af te breken. Klik op *Ja* als je door wilt gaan. Afhankelijk van de hoeveelheid gegevens duurt het nu even voor de hele database opnieuw is doorgerekend.

5 ProType

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de samenwerking tussen LabType en ProType behandeld evenals het importeren van analysegegevens uit ProType en het oude Analyse Gewichtsspreiding.

Inhoudsopgave

- **ProType databases en productsoorten instellen (Section 5.1)**
- **LabType's systeeminstellingen voor ProType (Section 5.2)**
- **Analyses converteren (Section 5.3)**

5.1 ProType Databases

Inleiding

Als ProType op dezelfde PC geïnstalleerd is kan LabType, bij het invoeren van nieuwe producten, een overzicht geven van relevante ProType CBV's. Dit kun je vervolgens gebruiken om de productnaam snel in LabType over te nemen. Hierna zijn de gegevens niet gekoppeld: verandert de naam van het CBV in ProType dan moet deze ook in LabType veranderd worden. Beter nog kan een nieuw product in LabType ingevoerd worden zodat de historie van beide producten niet door elkaar gaat lopen.

Instellen

Via *Opties* → *Externe gegevens* → *ProType databases instellen* bepaal je welke ProType databases en productsoorten je in LabType wilt gebruiken. LabType laat een lijstje zien van de ProType databases die op de PC geregistreerd staan en een lijst met de productsoorten die daarin voorkomen. Na een eerste installatie van LabType staat de database *LNA Voorbeeld CBV's* op *Nee* en alle andere op *Ja*. Onder de productsoorten staan *Capsule*, *Poeder voor oraal gebruik* en *Zetpil* standaard op *Ja* en de rest op *Nee*. Deze instellingen worden gebruikt als je een nieuw product invoert en op de knop *ProType* klikt.

Databases

Klik in de bovenste lijst op de gewenste regel in de kolom *Gebruik* om te bepalen uit welke ProType databases LabType producten kan laten zien bij het invoeren van een nieuw product.

Productsoorten

Klik in de onderste lijst op de gewenste regel in de kolom *Gebruik* om te bepalen welke soort ProType producten door LabType getoond worden bij het invoeren van een nieuw product.

5.2 Instellingen voor ProType

Inleiding

LabType en ProType zijn programma's die onafhankelijk van elkaar gebruikt kunnen worden. LabType kan wel aangestuurd worden vanuit ProType.

Instellingen

Om de samenwerking tussen LabType en ProType prettig te laten verlopen is het handig LabType zo in te stellen dat het programma naar het systeemvak van de taakbalk geminimaliseerd kan worden. Ga daarvoor in LabType naar *Instellingen* en zet de optie *Knop in systeemvak* op **Ja**. Na een klik op *OK* wordt de instelling opgeslagen en LabType afgesloten. Dat is nodig om deze nieuwe instelling van kracht te laten worden.

Wachtwoorden

Omdat LabType en ProType onafhankelijk van elkaar gebruikt kunnen worden is ook het toegangsbeheer volledig gescheiden. Wil je voor zowel LabType als ProType de toegang met wachtwoorden beperken dan is het handig de combinaties van *initialen* en *wachtwoord* in beide programma's gelijk te houden. LabType kan dan vanuit ProType direct opgestart worden zonder dat er toegangsgegevens gevraagd wordt.

- In LabType worden de gebruikers ingesteld via *Opties* → *Instellingen*. Zet onder *Autorisatie* de optie *Inschakelen op Ja*. Hierna wordt de knop *Gebruikers* actief.
- In ProType worden de gebruikers ingesteld via *Bestand* → *Voorkeuren* → *Gebruikers*.

5.3 Analyses importeren

Inleiding

In LabType kunnen analysegegevens uit ProType en het oude Analyse Gewichtsspreiding (AGS) geïmporteerd worden. Om te voorkomen dat analyses op twee plekken aanwezig zijn of dubbel geïmporteerd worden worden direct na het importeren uit de betreffende externe database gewist. Deze actie kan niet ongedaan gemaakt worden. Analysegegevens worden in LabType iets anders opgeslagen dan in ProType en AGS. Bij het importeren worden gelijksoortige analyses (dat zijn analyses voor hetzelfde product en hetzelfde chargenummer) automatisch gecombineerd tot één LabType analyse.

Importeerbare analyses

Uit AGS kunnen alle analyses geïmporteerd worden omdat hier alleen analyses gewichtsspreiding voor capsules, poeders, tabletten en zepillen in staan. Uit ProType kunnen alleen analyses met de oorspronkelijke omschrijving geïmporteerd worden. Heb je eigen analysesoorten in ProType ingevoerd verander deze dan in ProType eerst in standaard omschrijvingen voor je ze importeert.

▷ Klik hier voor een overzicht van ProType analyse omschrijvingen

- 1. Gehalte (%)
 - 1.1 Gehaltespreiding (zie onder)
 - 1a. Gehalte farmacon 1 (hoogst gedoseerd) (%)
 - 1b. Gehalte farmacon 2 (%)
 - 1c. Gehalte farmacon 3 (%)
 - 1d. Gehalte farmacon 4 (laagst gedoseerd) (%)
- 2. Gewichtsspreiding: afwijking van theoretisch gewicht (%) (v) (zie onder)
 - 2.1 Gewichtsspreiding: relatieve standaardafwijking (%) (rsd) (zie onder)
- 3. pH
- 4. Gehalte conserveermiddel (%)
 - 4a. Gehalte conserveermiddel 1 (%)
 - 4b. Gehalte conserveermiddel 2 (%)
- 5a. Microbiologische zuiverheid bacteriën (30°C) (k.v.e./g)
- 5b. Microbiologische zuiverheid bacteriën (30°C) (k.v.e./ml)
- 5c. Microbiologische zuiverheid schimmels en gisten (25°C) (k.v.e./g)
- 5d. Microbiologische zuiverheid schimmels en gisten (25°C) (k.v.e./ml)
- 6. Smelttijd (minuten)
- 7. Uiteenvaltijd (minuten)
- 8. Oplossnelheid

Analysegegevens importeren

Start LabType en kies *Opties* → *Externe gegevens* → *Analyses importeren*. LabType toont automatisch de gegevens uit de database van AGS als deze op het systeem aanwezig is. Van ProType worden alleen de actieve databases getoond (zie **ProType databases instellen (Section 5.1)**). Er worden twee lijsten getoond: één met niet-importeerbare en één met importeerbare analyses. Selecteer zonodig de database waaruit je de gegevens wilt

importeren en klik op *Import* om de analysegegevens naar LabType over te hevelen.

Niet importeerbare analyses

In de bovenste lijst worden analyses weergegeven die niet geïmporteerd kunnen worden. De reden waarom een analyse niet te importeren is wordt in de kolom *Fout (zie Help)* aangegeven:

- AS - de analysesoort is in LabType niet bekend.
- CN - het chargennummer is te lang: in LabType mag een chargennummer maximaal 50 tekens lang zijn.
- GS - er zijn te weinig of te veel gegevens voor een analyse gewichtsspreiding in ProType aanwezig (zie onder).
- PS - de productsoort is in LabType niet bekend.
- 2X - de analyse is vaker dan één keer in AGS aanwezig
- VP - de in AGS gekozen verpakking kan niet naar een LabType verpakking omgezet worden.

Importeerbare analyses

De onderste lijst geeft de analyses weer die in LabType geïmporteerd kunnen worden. De cijfers in de kolom *Nr* geven aan hoe LabType gelijksoortige analysegegevens tot één LabType analyse combineert.

Speciale gevallen

ProType: analyse gewichtsspreiding

- In ProType worden alleen de uitkomsten van een analyse gewichtsspreiding opgeslagen, namelijk de afwijking van het theoretisch gewicht en de relatieve standaarddeviatie. In originele LabType analyses worden ook de steekproefmonsters opgeslagen zodat de analyse later opnieuw doorgerekend kan worden. Een analyse gewichtsspreiding uit ProType krijgt daarom in LabType een speciale markering waardoor de analyse niet opnieuw doorgerekend kan worden. Er kan ook geen analyserapport afgedrukt of een grafiek getoond worden.
- In ProType moeten voor een analyse gewichtsspreiding precies twee resultaten ingevuld zijn om in LabType te kunnen importeren: één resultaat voor de afwijking van het theoretisch gewicht en één resultaat voor de relatieve standaarddeviatie. Vindt LabType binnen een bereiding niet precies deze twee resultaten, dan kan de analyse niet geïmporteerd worden.
- In ProType is niet opgeslagen of een analyse goedgekeurd is. Na importeren van een analyse gewichtsspreiding kan de goedkeuringsstatus aangepast worden (klik **hier (Section 4.2)** voor meer info).

AGS analyses

- Ook in AGS zijn alleen de uitkomsten van een analyse opgeslagen. Hiervoor gelden dezelfde restricties als bij ProType.
- In AGS is wel opgeslagen of een analyse goedgekeurd is of niet. Voor deze analyses hoeft na het importeren niets meer aangepast worden.

Gehaltespreiding

Deze ProType analyse heeft binnen LabType geen betekenis omdat LabType deze waarde zelf uit ingevoerde gehaltespreidingen berekent.

6 Instellingen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden verschillende algemene instellingen van LabType behandeld. Deze kun je wijzigen via het *Opties* menu.

Inhoudsopgave

- **Productsoorten (Section 6.5)**
- **Verpakkingen (Section 6.4)**
- **Eisen en normen (Section 6.3)**
- **Analysesoorten (Section 6.2)**
- **Instellingen (Section 6.1)**

Gemeenschappelijke informatie

De vensters voor *Productsoorten*, *Verpakkingen*, *Eisen en normen* en *Analysesoorten* werken vrijwel hetzelfde. In deze vensters vind je een werkbalk met dezelfde knoppen: *OK*, *Annuleren*, *Nieuw*, *Verwijder*, *Standaardwaarden*, *Afdrukken*, *Help*. De werking van deze knoppen is als volgt:

OK

Klik op *OK* om de wijzigingen die je hebt uitgevoerd definitief op te slaan. Na een klik op *OK* kunnen wijzigingen niet meer teruggedraaid worden (behalve door een backup van de database terug te zetten).

Annuleren

Klik op *Annuleren* om het venster te verlaten zonder dat eventuele wijzigingen opgeslagen worden.

Nieuw

Klik op *Nieuw* om een nieuw record toe te voegen. Deze wordt meestal geheel of gedeeltelijk gevuld met standaardwaarden die je zelf nog moet aanpassen.

Verwijder

Selecteer één of meer records (gebruik *Ctrl* en/of *Shift* om meer dan één record te selecteren) en klik op *Verwijder*. Als een record nog ergens in gebruik is kan het niet verwijderd worden en krijg je een waarschuwing.

Standaardwaarden

Standaardrecords van LabType worden in een lichtgrijze kleur weergegeven. De meeste van deze regels kun je naar eigen inzicht aanpassen. Na een klik op *Standaardwaarden* wordt de inhoud van deze records teruggezet naar de oorspronkelijke waarden. Hierbij worden alle records eerst verwijderd (als ze niet in gebruik zijn) en vervolgens weer toegevoegd. Ontbrekende records worden daarbij ook weer toegevoegd. De velden van records die nog in gebruik zetten worden teruggezet naar de oorspronkelijke waarde.

Afdrukken

Klik op *Afdrukken* om een standaardafdruk van de inhoud van het venster te maken.

Help

Klik op *Help* om de helppagina die betrekking heeft op dit venster te openen.

Velden wijzigen

De meeste velden in de vensters kun je wijzigen door in de gewenste regel op het te wijzigen veld te klikken. Afhankelijk van de informatie van het veld kun je de tekst wijzigen of uit een rijtje mogelijkheden kiezen. Gebeurt er

niets wanneer je klikt dan is het veld niet te wijzigen.

6.1 Algemene instellingen

Inleiding

Via *Opties* → *Instellingen* kun je een aantal algemene instellingen van LabType veranderen. Een deel van de instellingen kan alleen door beheerders (zie verder hieronder) van LabType ingesteld worden. In het gele helpvenster wordt aangegeven welke dit zijn.

Door een optie aan te klikken wordt in het gele helpvenster onder in het scherm een verklarende tekst gegeven. Is het venster te klein voor de tekst dan kun je het vergroten door de scheidingsbalk tussen het optievenster en het helpvenster met de muis naar boven te slepen.

Klik op de knop *Standaard* om de meeste instellingen terug te zetten naar de standaardwaarden zoals die bij een eerste installatie van LabType ingesteld zijn.

Analyse Gewichtsspreiding

Strikte eis Farmacopee

Zet deze optie op *Ja* om voor zowel alle productsoorten, alle producten en alle analyses gewichtsspreiding te garanderen dat het minimum aantal monsters voor Analyse Gewichtsspreiding 20 is. Alleen dan is de controle op de Farmacopee eis namelijk geldig.

Afwijkend aantal monsters

Zet deze optie op *Ja* om bij een individueel product het minimum aantal monsters voor Analyse Gewichtsspreiding hoger in te kunnen stellen dan 20 (als de optie *Strikte eis Farmacopee* op *Ja* staat) of hoger dan het minimum aantal monsters bij de analysesoort Gewichtsspreiding respectievelijk de productsoort. Het minimum aantal in te voeren monsters wordt in onderstaande volgorde door LabType bepaald:

1. Het absolute minimum is 3.
2. Als de optie *Strikte eis Farmacopee* op *Ja* staat dan wordt het minimum 20.
3. Als bij de **Analysesoort (Section 6.2) Gewichtsspreiding** een hoger getal is ingevuld dan het vorige minimum dan wordt dat het nieuwe minimum.
4. Als bij de **Productsoort (Section 6.5)** een hoger getal is ingevuld dan het vorige minimum dan wordt dat het nieuwe minimum.
5. Als bij het **Product (Section 3.1)** een hoger getal is ingevuld (de optie *Afwijkend aantal monsters* moet op *Ja* staan) dan het vorige minimum dan wordt dat het nieuwe minimum.

Autorisatie

Inschakelen

Zet deze optie op *Ja* om de knop *Gebruikers* te activeren en gebruikers met verschillende rechten in te kunnen voeren. Na een eerste installatie van LabType is iedereen beheerder. Zodra optie *Autorisatie* → *Inschakelen* op *Ja* gezet is moeten via de knop *Gebruikers* gebruikers ingevoerd worden, elk met eigen initialen en wachtwoord. Daarna hebben alleen deze gebruikers toegang tot LabType.

Gebruikers

Je kunt twee soorten gebruikers invoeren: beheerders en normale gebruikers. Beheerders kunnen alle functies van LabType gebruiken, normale gebruikers minder. Zodra je gebruikers invoert moet er minimaal één beheerder in het lijstje staan. Wachtwoorden zijn PC gebonden en moet je dus voor elke PC apart invoeren. Ze worden via een éénrichtingscodering op de PC opgeslagen en zijn **niet** terug te halen als je ze vergeten bent. *Beheerders* kunnen alle functies van LabType uitvoeren, *normale gebruikers* kunnen geen onderhoudsfuncties zoals tabel- of databaseonderhoud uitvoeren. Daarnaast kunnen zij geen gegevens zoals producten of analyses verwijderen (wel wijzigen).

Nieuwe gebruiker invoeren

Vul de velden *Gebruiker*, *Wachtwoord*, *Bevestig* en *Toegang* in (in het veld *Bevestig* tik je hetzelfde in als achter *Wachtwoord*). Klik vervolgens op *Toevoegen* om de gebruiker aan het lijstje toe te voegen. Bestaat de gebruiker al dan worden de bestaande gegevens gewijzigd, inclusief het wachtwoord en de toegang.

Gebruikersgegevens wijzigen

Zie boven onder *Nieuwe gebruiker invoeren*.

Gebruiker verwijderen

Selecteer een gebruiker in het lijstje en klik op *Verwijder*. Beantwoord de vraag of je het zeker weet met *Ja*, de gegevens van de betreffende gebruiker worden dan verwijderd.

Grafiek

Bepaal hier de lettertypen, kleuren en andere instellingen voor grafieken.

Overige instellingen

Knop in systeemvak

Een verandering van deze waarde kan pas na een nieuwe start van LabType actief worden. LabType wordt daarom automatisch afgesloten zodra je deze waarde verandert en op *OK* klikt. Zet op *Ja* om een snelkoppeling naar LabType in het systeemvak van de taakbalk (rechtsonder naast de klok) te plaatsen. Als je LabType dan minimaliseert zal er geen knop in de taakbalk achterblijven maar alleen een klein icoontje in het systeemvak. Je kunt daar op dubbelklikken (of met de rechter muisknop op klikken voor de eigenschappen) om LabType opnieuw op te roepen.

Als deze waarde op *Ja* staat kan LabType niet meer afgesloten worden met een klik op het kruisje rechtsboven in de titelbalk: het hoofdvenster wordt dan geminimaliseerd naar het systeemvak. Definitief afsluiten gaat via *Bestand* → *Afsluiten* of met **Alt-F4**.

6.2 Analysesoorten

Inleiding

In LabType kun je verschillende soorten analyses invoeren. Voorlopig wordt alleen bij Analyse Gewichtsspreiding een uitgebreide toetsing aan eisen en normen uitgevoerd. Voor overige analyses vindt alleen registratie van de gevonden waarden plaats. In dit scherm kun je onder andere aangeven welke analysesoorten je wilt gebruiken.

Gegevens

Soort Analyse

De naam van de analysesoort. Alleen de naam *Gewichtsspreiding* kan niet veranderd worden, maar het verdient aanbeveling ook de andere namen van standaard analyses (weergegeven in een grijze kleur) niet aan te passen.

Actief

Zet deze parameter op *Ja* om de analyse in de dagelijkse routine te gebruiken. Als je een nieuwe analyse in wilt voeren kun er gekozen worden uit de analyses die op actief staan. Is er maar één analyse actief dan wordt automatisch de invoerroutine voor die analyse geactiveerd.

Eenheid (Ehd)

De bij de betreffende analysesoort te gebruiken eenheid voor ingevoerde waarden.

Precisie (Prec)

De bij de betreffende analysesoort te gebruiken precisie (het aantal decimalen) voor ingevoerde waarden en sommige berekende waarden. Bij de invoer van gegevens wordt automatisch afgerond op de ingegeven precisie.

n

In deze kolom geef je aan hoeveel steekproefmonsters er minimaal in een analyse moeten zitten voor LabType een analyseresultaat accepteert, berekent en op kan slaan. Voor *Analyse Gewichtsspreiding* kan het daadwerkelijk in te vullen aantal hoger uitvallen: zie voor een uitgebreide uitleg **Opties** → **Instellingen (Section 6.1)**, onder *Afwijkend aantal monsters*.

Grafiek

Geef hier het beginbereik in voor de Y-as van grafieken van analyses van deze analysesoort. Als er analyses zijn die buiten het beginbereik liggen wordt het bereik van de Y-as automatisch aangepast. Je kunt het bereik op drie manieren ingeven:

- Een volledig van-tot bereik in de vorm van *minimum-maximum* (bijvoorbeeld: 95-105). De Y-as zal deze waarden als onder- en bovengrens gebruiken en alleen aanpassen als er in een analyse waarden buiten dit bereik gevonden worden.
- Een enkel getal in de vorm van *middenwaarde* (bijvoorbeeld: 100). De Y-as zal deze waarde altijd weergeven en de onder- en bovengrens automatisch aanpassen aan gevonden waarden.
- Een lege waarde in de vorm van een streepje (-). De Y-as zal voor de onder- en bovengrens de laagste en hoogste gevonden waarde gebruiken.

6.3 Eisen en Normen

Inleiding

De analyseresultaten worden berekend op basis van eisen en normen die te onderhouden zijn via het *Opties* menu. Voorlopig gebeurt dat alleen voor *Analyse Gewichtsspreiding*. Bij de overige analyses worden de steekproeven niet tegen bepaalde eisen of normen getoetst, wel wordt het steekproefgemiddelde, de standaarddeviatie en de relatieve standaarddeviatie berekend. LabType kent een aantal standaard eisen en normen voor *Analyse Gewichtsspreiding*, maar je kunt ook andere toevoegen.

Gegevens

Van/Tot Gewicht

Voor elke productsoort moet een aansluitende reeks van *Van - Tot* gewichten ingevuld worden. De eerste in de reeks moet beginnen met een *Van Gewicht* van 0,00 en de laatste in de reeks moet eindigen met een *Tot Gewicht* van 0,00. Bij het opslaan van wijzigingen controleert LabType of aan deze voorwaarden voldaan wordt. De reeks gewichten wordt gebruikt om aan een productanalyse een bepaalde set eisen en normen te koppelen. Het theoretisch gewicht van de inhoud dat bij de analyse ingevuld wordt bepaalt welke set gebruikt wordt.

Afwijking (LNA Norm)

Dit is de afwijking van het theoretisch gewicht waaraan het gemiddelde gewicht van de inhoud van een serie steekproefmonsters moet voldoen. Wijkt het gemiddelde gewicht van de steekproef meer als dit percentage af van het theoretisch gewicht dan wordt de charge afgekeurd.

Ph.Eur. (Farmacopee Eis)

Dit is het percentage afwijking ten opzichte van het gemiddelde steekproefgewicht waarbuiten maximaal twee steekproefmonster mogen liggen. Geen enkel steekproefmonster mag meer dan twee keer dit percentage afwijken. Wijken meer dan twee steekproefmonsters meer af dan dit percentage, of wijkt minimaal één steekproefmonster meer dan twee keer dit percentage af dan wordt de charge afgekeurd. LabType voert deze controle alleen uit als er aan de Farmacopee eis van minimaal 20 steekproefmonsters voldaan wordt.

RSD 6 en 10 (LNA Norm)

Dit is de relatieve standaarddeviatie die de steekproef mag vertonen bij respectievelijk 6 tot 9 of 10+

steekproefmonsters. Is de berekende relatieve standaarddeviatie groter dan de norm dan wordt de charge afgekeurd.

6.4 Verpakkingen

Inleiding

Verpakkingen zijn voor LabType de omhulsels die (meestal) om één afleverenheid van een product zitten. Zo is bij capsules een enkele gelatinecapsule een verpakking, bij poeders het papiertje en hebben tabletten helemaal geen verpakking. Alleen bij zepillen zal een verpakking meer dan één afleverenheid omvatten, omdat een Analyse Gewichtsspreiding daarbij meestal per strip uitgevoerd wordt.

De verpakkingen die je bij het productonderhoud kunt gebruiken zijn te onderhouden via het *Opties* menu. LabType kent bij elke productsoort een aantal standaard verpakkingen, maar je kunt ook andere verpakkingen toevoegen.

Gegevens

Er zijn geen speciale velden in dit venster.

6.5 Productsoorten

Inleiding

De productsoorten die in het hoofdscherm weergegeven worden zijn te onderhouden via het *Opties* menu. LabType kent een aantal standaard productsoorten, maar je kunt ook eigen productsoorten toevoegen.

Toevoegen nieuwe productsoort

Bij toevoegen van een nieuwe productsoort worden door LabType automatisch bijbehorende records in de tabellen **Verpakking (Section 6.4)** en **Eisen en Normen (Section 6.3)** toegevoegd. Deze moet je aanpassen om correcte berekeningen voor Analyse Gewichtsspreiding uit te kunnen voeren.

Gegevens

Productsoort

Geef hier de naam voor de productsoort in. Een naam mag maar één keer voorkomen in de lijst.

n (AGS)

Vul hier het minimum aantal te nemen steekproefmonsters voor Analyse Gewichtsspreiding in. Het daadwerkelijk in te vullen aantal kan hoger uitvallen: zie voor een uitgebreide uitleg **Opties** → **Instellingen (Section 6.1)**, onder *Afwijkend aantal monsters*. Vul 0 in als Analyse Gewichtsspreiding niet van toepassing is.

EHD

De standaardeenheid die gebruikt wordt bij het toevoegen van een nieuw product (of het wijzigen van de productsoort van een nieuw product).

Verpakking

Als je deze kolom op *Ja* zet moeten er via **Opties** → **Verpakkingen (Section 6.1)** verpakkingen voor deze productsoort ingevuld worden, anders kan de productsoort niet gebruikt worden.

Omschrijving

Geef hier een (unieke) omschrijving van de productsoort. Deze wordt overigens nog nergens voor gebruikt.

7 Algemeen Onderhoud

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het algemene onderhoud van LabType behandeld.

Inhoudsopgave

- Database (Section 7.1)

7.1 Database Onderhoud

Inleiding

Via *Bestand* → *Database* worden allerlei taken die verband houden met LabType's database uitgevoerd. Alle producten en analyses die je invoert worden in deze database, die uit één bestand bestaat, opgenomen. Het bestand staat standaard in de installatiemap van LabType: `C:\Program Files\Old Bike Soft\LabType.mdb`. Het onderhoudsvenster is in verschillende segmenten onderverdeeld: gegevens, acties, automatisch, backups en users.

Gegevens

Achter *Bestand* staat de volledige naam van de actuele database. Hier kun je precies zien waar de database staat. Dat kan de lokale computer zijn, maar ook een andere computer in het netwerk. Daaronder wordt de grootte van de actuele database aangegeven.

Acties

Verplaats

Klik op *Verplaats* om de database naar een andere locatie te verplaatsen, bijvoorbeeld naar een andere computer in je netwerk. Je krijgt een venster in beeld waarin je de doellocatie kunt kiezen (of zelfs een nieuwe map kunt aanmaken). Staat er al een database `LabType.mdb` op de doellocatie dan vraagt het programma wat de bedoeling is:

- Kies *Ja* om de database die je nu in gebruik hebt naar de doellocatie te verplaatsen waarbij de database die al op de doellocatie staat overschreven wordt. Alle gegevens in die database gaan daarmee dus verloren!
- Kies *Nee* om de database die op de doellocatie staat te gaan gebruiken. Je huidige database blijft intact en op de oorspronkelijke locatie, maar wordt niet meer gebruikt.
- Kies *Annuleren* om deze actie af te breken en niets te doen.

Lees de mogelijkheden zorgvuldig voor je er één kiest, want hiermee is het heel gemakkelijk bestaande gegevens te overschrijven waardoor ze niet meer terug te halen zijn. Tenzij je een goede backup hebt natuurlijk ...

Comprimeren

Als je op deze knop klikt lijkt er niet zo veel te gebeuren. Maar achter de schermen wordt je database gecontroleerd, eventuele problemen opgelost en van lege plekken ontdaan. Het resultaat is meestal dat de database een stuk(je) kleiner is geworden en (iets) sneller werkt.

Zip | Mail

Zippen is een techniek waarbij gegevens met behulp van geavanceerde wiskundige bewerkingen aanzienlijk gecomprimeerd kunnen worden. De gegevens zijn dan niet meer direct te gebruiken of te lezen, maar zijn terug te halen door de gezippte gegevens te *unzippen*. De techniek wordt door LabType onder andere gebruikt om een database naar iemand anders te verzenden. Als je op deze knop klikt wordt de database eerst door Microsoft Access tot het kleinst mogelijke formaat gecomprimeerd, vervolgens wordt het bestand gezippt en tenslotte krijg je de keuze om het gezippte bestand te verzenden of op je harde schijf te bewaren.

Update

Hiermee forceer je LabType alle updateprocedures opnieuw te doorlopen. LabType doet dit door het versienummer van de database terug te zetten en vervolgens de database opnieuw te openen. De updateprocedures zijn zo ontworpen dat ontbrekende gegevens aangevuld worden en bestaande gegevens in stand blijven.

Let op: bij deze functie kunnen allerlei standaardwaarden van LabType (bijvoorbeeld productsoorten, verpakkingen, eisen en normen, analysesoorten) in hun oorspronkelijke staat terug gezet worden!

Inhoud

Deze functie toont de tabellen en de velden in de database en is voornamelijk tijdens de ontwikkelingsfase van belang voor de maker van LabType.

Automatisch

Database comprimeren bij afsluiten programma

Plaats hier een vinkje om de database bij het afsluiten van LabType door Microsoft Access te laten comprimeren. Daarmee zorg je ervoor dat het bestand altijd de minst mogelijk ruimte op je schijf in beslag neemt. Bovendien worden eventuele problemen in de database gecorrigeerd.

Backup maken bij starten programma

Plaats hier een vinkje om het programma bij het opstarten automatisch een backup te laten maken. Bij het optreden van eventuele problemen tijdens het werken met LabType heb je dan altijd een recente versie van de database bij de hand.

Maximum aantal backups

Geef het aantal backups in dat LabType moet bijhouden. Zodra het aantal backups boven dit getal komt wordt de oudste backup automatisch gewist en vervangen door een nieuwe.

Backups

Met computers en de daarop aanwezige bestanden gaat vaker iets mis dan je wilt. Goede backups zijn daarom van groot belang. De beste manier om backups te maken is dat op een ander medium te doen dan de harde schijf van de computer zelf: als de harde schijf het dan begeeft zijn de gegevens altijd terug te halen.

Backups worden in LabType gemaakt door de bestandsnaam aan te passen en daarin de datum, tijd en programmaversie op te nemen. Op die manier is altijd terug te vinden wanneer een backup gemaakt is en onder welke versie van LabType.

Locatie

Klik op *Locatie* om een andere plek voor de backups te kiezen die LabType bij het opstarten van het programma van de database maakt (als *Backup maken bij starten programma* is ingeschakeld). Als je een netwerk hebt kun je het beste een locatie op een andere PC kiezen. Dat kan bijvoorbeeld een server zijn waar elke dag ook nog eens een tape-backup van gemaakt wordt. Op die manier spreid je het risico door de database over drie plekken te verspreiden: de standaard database staat op de PC waar je werkt, reservekopieën staan op een andere PC én ze staan op tape.

Rechts naast de knop *Locatie* wordt de huidige backupmap weergegeven, samen met het aantal aanwezige backupbestanden en de totale ruimte die ze in beslag nemen.

Backup nu

Klik op *Backup nu* om een backup van de actuele database op de backuplocatie te zetten. Is het aantal backups dat achter *Maximum aantal backups* staat bereikt dan wordt de oudste backup gewist en vervangen door de huidige backup.

Terugzetten

Selecteer een backup in de backuplijst en klik op *Terugzetten* om de actuele database te vervangen door de geselecteerde backup. Vervangen is vervangen, dus alle gegevens in de actuele database gaan hiermee verloren!

Wis selectie

Selecteer één of meer regels in de backuplijst en klik op *Wis selectie* om de geselecteerde backupbestanden te wissen. Je kunt meerdere regels selecteren door de **Ctrl** of **Shift** toets ingedrukt te houden. De bestanden worden zonder verdere vraag om bevestiging direct gewist als je op *Wis selectie* klikt.

Zip naar A:

Selecteer één of meer regels in de backuplijst en klik op *Zip naar A:* om de bestanden op diskette te zetten. Als één diskette niet voldoende is vraagt LabType automatisch om een volgende. Zorg voor voldoende lege diskettes voor je deze functie gebruikt. Het zippen naar A: kun je bijvoorbeeld gebruiken om handmatig backups veilig te stellen.

Je kunt de functie ook gebruiken om de database naar een andere PC te verplaatsen, mocht dat niet direct via een netwerkverbinding kunnen. In zo'n geval klik je dus eerst op *Backup nu*, selecteer je vervolgens de zo juist aangemaakte backup en klik je tenslotte op *Zip naar A:* om de backup op diskette te zetten. In dit geval is het verstandig om de diskette te formatteren op de computer waar het bestand naar toe moet (behalve als de doelcomputer onder Windows NT draait, want het "formatteren" daarvan is geen echt formatteren).

Zip van A:

Plaats de (eerste) diskette die je met *Zip naar A:* gemaakt hebt in de drive en klik op *Zip van A:* om de bestanden daaruit terug te lezen. De op de diskette aangetroffen bestanden worden in de backuplocatie gezet, eventueel aanwezige bestanden van dezelfde datum, tijd en versie worden daarbij overschreven.

Gebruik je deze functie om een database van een andere PC in te lezen dan moet je naar het gebruik van *Zip van A:* nog de gewenste backup selecteren en op *Terugzetten* klikken.

Users

In dit venster vind je een overzicht van de gebruikers die op dit moment van de actuele database gebruik maken.

7.2 Gebruikersinterface

Inleiding

De elementen die in het hoofdscherm van FreeType staan (menu's, werkbalken, productlijst) kun je voor een deel naar eigen inzicht aanpassen. Op deze pagina een opsomming van de mogelijkheden. De meeste instellingen worden automatisch door LabType onthouden en bij een volgende sessie opnieuw gebruikt.

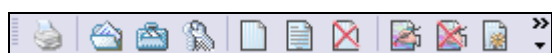
Het Beeld menu

In dit menu kun je verschillende schermonderdelen zoals werkbalken, statusbalk en productlijst, aan of uit zetten. Klik met de rechter muisknop op de menubalk, een werkbalk of de titelbalk van de productlijst om soortgelijke mogelijkheden te tonen. De menubalk zelf is altijd vergrendeld zodat je via het beeldmenu altijd alle elementen weer terug kunt zetten.

In het submenu *Beeld* vind je een aantal mogelijkheden om de schermgrootte aan te passen (als dat tenminste op je monitor past).

Werkbalken

De werkbalken in LabType gedragen zich zoals de werkbalken in recente *Office* applicaties zoals *Microsoft Word*. Als een werkbalk te klein is om alle knoppen te tonen komt er aan de rechterkant een knop met een dubbel pijltje te staan. Klik daar op om de overige knoppen te zien. Klik op de knop met het pijltje naar beneden en kies *Aanpassen* om de werkbalken aan te passen en bijvoorbeeld eigen sneltoetsen naar bepaalde functies te maken. Hier een (korte)

uitleg van de procedure:

Werkbalken aanpassen

Bij aanpassen van de werkbalken krijg je een dialoog te zien met verschillende tabbladen. Hoewel er op elk tabblad een *Help* toets zit is er *geen* specifieke help aanwezig, behalve deze:

Werkbalken

Op dit tabblad kun je de ingebouwde werkbalken terugzetten naar hun standaardwaarden en eigen werkbalken maken. Voor dat laatste: klik op *Nieuw*, toets een naam in en klik op *OK*. De nieuwe werkbalk verschijnt ergens op je scherm (kan buiten LabType's hoofdvenster zijn). Zie verder bij *Opdrachten*.

Opdrachten

Op dit tabblad kun je knoppen aan een werkbalk toevoegen, er van verwijderen of de indeling veranderen. Knop toevoegen aan een werkbalk: kies een *Categorie* en dan een *Opdracht*. Sleep deze vervolgens naar de plek op de werkbalk waar je 'm wilt hebben. Knop naar een andere werkbalk verplaatsen: sleep de knop van de oude werkbalk naar de gewenste positie op de nieuwe werkbalk. Knop verwijderen van werkbalk: sleep de knop van de werkbalk naar een plek waarbij er in de muiscursor een kruisje wordt weergegeven, laat dan de knop los.

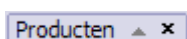
Toetsenbord

Hier kun je sneltoetsen aan bepaalde functies toewijzen, verwijderen of aanpassen. Voorbeeld: toewijzen van de toetscombinatie **Alt-C** aan de functie *Curven tonen* bij binomiaal grafieken. Kies onder *Categorie* de optie *Grafiek*, selecteer onder *Opdrachten* de optie *Curven* en klik in het venstertje *Druk op een nieuwe sneltoets*. Druk de toets **Alt** in, houdt deze ingedrukt en toets **C** in. In het venstertje wordt *Alt-C* getoond. Klik op *Toewijzen* om de keuze definitief te maken. Er zijn meerdere toetscombinaties per functie mogelijk. Verwijder zonedig overbodige combinaties door deze onder *Gebruikte toetsen* te selecteren en vervolgens op *Verwijderen* te klikken. Als je klaar bent met aanpassen kun je in het vervolg met **Alt-C** het tonen van curven in binomiaalgrafieken aan en uit zetten. In het menu *Grafiek* zie je de nieuwe toetscombinatie ook staan, evenals in de tiptekst die verschijnt als je de muiscursor even boven de bijbehorende knop op de werkbalk laat hangen.

Opties

Overige instellingen voor menu's en werkbalken. De opties *Menu's tonen recent gebruikte opdrachten eerst*, *Volledige menu's weergeven na een korte vertraging* en *Gebruikersgegevens opnieuw instellen* hebben geen effect omdat in LabType altijd volledige menu's met alle opdrachten getoond worden.

Productlijst

Naast de mogelijkheid in het *Beeld* menu kun je het venster met producten ook sluiten door op de knop met het kruisje te klikken. Dat is handig om bijvoorbeeld een grafiek even meer ruimte te geven. Haal het venster weer tevoorschijn via het *Beeld* menu. De *grootte* van het venster is aan te passen door de scheidingsbalk tussen productlijst en het resultatenvenster naar links of rechts te slepen.